TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2008. gada 13. novembrī *

Lieta C-214/07

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam, ko 2007. gada 23. aprīlī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Francijas Republiku, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], S. Ramē [*S. Ramet*] un Ž. K. Grasija [*J.-C. Gracia*], pārstāvji,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Šīmans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*] un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents),

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 12. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesai atzīt, ka Francijas Republika, noteiktajā termiņā neizpildot Komisijas 2003. gada 16. decembra Lēmumu 2004/343/EK par Francijas ieviesto atbalsta shēmu saistībā ar grūtībās nonākušu uzņēmumu pārņemšanu (OV L 108, 38. lpp., turpmāk tekstā – "Lēmums"), nav izpildījusi minētā lēmuma 5. un 6. pantā, EKL 249. panta ceturtajā daļā, kā arī EKL 10. pantā paredzētos pienākumus.

2 Francijas Republika apstrīd prasības pamatotību un lūdz to noraidīt.

Strīda priekšvēsture

3 Lēmumā *code général des impôts* [Vispārējā nodokļu kodeksa] (turpmāk tekstā — "*CGI*") 44.f, 1383.A, 1464.B un 1464.C pantā paredzētais atbrīvojums no nodokļa ir atzīts par valsts atbalsta shēmu. Šo normu ieviesa ar 1988. gada 23. decembra likumu Nr. 88-1149 par 1989. gada budžetu (*JORF*, 1988. gada 28. decembris, 16320. lpp.), iepriekš par to nepaziņojot Komisijai.

4 Saskaņā ar *CGI* 44.f pantu sabiedrībām, kas izveidotas, lai pārņemtu grūtībās nonākušo ražošanas uzņēmumu darbību, noteikts divus gadus ilgs atbrīvojums no uzņēmuma nodokļa. Atbilstoši *CGI* 1464.B un 1464.C pantam šīs jaunizveidotās sabiedrības divus gadus var saņemt arī atbrīvojumu no uzņēmējdarbības nodokļa un īpašuma nodokļa, ja vietējās kompetentās iestādes piekrīt.

5 Lēmuma 1. pantā šī atbalsta shēma ir atzīta par nesaderīgu ar kopējo tirgu un ir konstatēts, ka tā ir ieviesta prettiesiski, pārkāpjot EKL 88. panta 3. punkta prasības.

6 Šī paša lēmuma 2. pantā par valsts atbalstu tomēr nav atzīti piešķirtie atbrīvojumi, kas atbilst Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 69/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 10, 30. lpp.) vai *de minimis* noteikumos, kuri bija piemērojami šo atbrīvojumu piešķiršanas laikā, paredzētajiem nosacījumiem.

7 Turklāt 3. pantā ir pieļauta tāda 1. pantā paredzētā atbalsta saderība, kas atbilst Komisijas 1979. gada paziņojumā par reģionālajām atbalsta sistēmām (OV C 31, 9. lpp.), 1998. gada pamatnostādnēs par valsts reģionālo atbalstu (OV C 74, 9. lpp.) vai Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 70/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (OV L 10, 33. lpp.), minētajiem nosacījumiem.

8 5. pantā ir uzdots atgūt nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu šādā veidā:

"Francijai ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai atgūtu no saņēmējiem saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu piešķirto atbalstu, kas nav 2. un 3. pantā minētais atbalsts un kas nelikumīgi piešķirts šiem saņēmējiem.

Atgūšana ir jāveic nekavējoties un saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām ar nosacījumu, ka tās nodrošina šī lēmuma tūlītēju un efektīvu izpildi. [..]"

9 6. pantā ir noteikts:

"Francijai divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma saņemšanas ir jāinformē Komisija par pasākumiem, kas veikti un veicami, lai izpildītu Lēmumu."

10 7. pantā ir piebilsts:

"Francijai ir jāsniedz šī informācija, izmantojot pievienoto formulāru, un ir jāsagatavo izsmeļošs to sabiedrību saraksts, kurām saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu tika piešķirts atbrīvojums, un par katrā gadījumā izmaksātajām summām.

Francijai ir jāsagatavo to sabiedrību saraksts, kuras saņem atbalstu saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu, kas neatbilst Regulā [Nr. 69/2001], *de minimis* noteikumos, kuri bija piemērojami šo atbrīvojumu piešķiršanas laikā, Regulā [Nr. 70/2001], 1979. gada paziņojumā par reģionālajām atbalsta sistēmām un 1998. gada pamatnostādnēs par valsts reģionālo atbalstu paredzētajiem piešķiršanas nosacījumiem. Sarakstā arī ir jānorāda katras sabiedrības saņemtā atbalsta lielums."

11 Pēc dažādu korespondences un atgādinājumu apmaiņas pēc tam, kad bija izbeidzies divu mēnešu termiņš, kas noteikts Lēmumā par veikto vai veicamo pasākumu tā izpildei paziņošanu, Komisija, uzskatīdama, ka Francijas Republika joprojām to nav izpildījusi, nolēma celt šo prasību.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

Komisijas argumenti

12 Komisija pārmet Francijas Republikai to, ka tā nav veikusi nevienu atgūšanu, lai izpildītu Lēmumu.

13 Komisija precizē, ka tā pati ir atzinusi, ka ir pilnīga izpildes neiespējamība attiecībā uz laika periodu no 1991. līdz 1993. gadam, ņemot vērā, ka, tā kā nav pieejami dati par nodokļiem par šo laika periodu, nevar tikt noskaidroti atbalsta saņēmēji šajā laikā.

14 Savukārt Komisija izslēdz, ka ir pilnīga izpildes neiespējamība attiecībā uz laika periodu pēc 1993. gada.

15 Attiecībā uz atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem, kuri bija izbeiguši savu darbību un kuri bija minēti korespondencē saistībā ar Lēmuma izpildi, Komisija norāda, ka īpašumtiesību pārejas gadījumā jāizvērtē darījuma finansiālie nosacījumi, lai būtu pārliecība, ka īpašumtiesību pāreja ir notikusi saskaņā ar tirgus nosacījumiem.

16 Saskaņā ar judikatūru, pamatojoties uz šo nosacījumu, atbalsts var tikt uzskatīts par tādu, kas ir iekļauts pirkuma cenā, un līdz ar to pircējs principā nevar tikt uzskatīts par tādu, kurš ir guvis labumu no priekšrocības (2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-390/98 *Banks*, *Recueil*, I-6117. lpp., 77. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-277/00 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-3925. lpp., 80. punkts), jo atbalsta priekšrocību saglabā persona, kas nodod īpašumtiesības.

17 Ja attiecībā uz atsevišķiem aktīviem, kuri nodoti pēc darbības izbeigšanas, neesot īsta tirgus, varot tikt izmantoti citi parametri vai kritēriji, lai pārbaudītu eventuālā atbalsta nodošanu pircējam.

18 Katrā ziņā atbalsta atgūšana nevarot būt atkarīga no tā, vai aktā par īpašumtiesību nodošanu ir norādīta atbalsta summa. Pretējā gadījumā būtu ļoti viegli apšaubīt valsts atbalsta noteikumu lietderīgo iedarbību. Pietiktu, ja darījuma, kas ir noslēgts par zemāku cenu nekā tirgus cena, puses līgumā nenorāda atbalsta nodošanu. Tomēr atbalsta nodošanas pircējam esamības pārbaude nevarot būt atkarīga tikai no darījuma pušu gribas.

19 Komisija precizē, ka tās iebildums saistībā ar EKL 10. pantu nav uzskatāms par atsevišķu iebildumu no tā iebilduma, kurš ir izteikts saistībā ar Lēmuma 5. un 6. panta neizpildi. Tā vienīgais mērķis esot izcelt Francijas iestāžu pārmērīgo gausību minētā lēmuma izpildē.

Francijas Republikas argumenti

20 Francijas Republika uzskata, ka bija ieviesti visi iespējamie pasākumi, lai izpildītu Lēmumu. Tomēr atgūšana neesot bijusi iespējama attiecībā uz atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem, kuri bija izbeiguši savu darbību.

— Par atbalsta atgūšanu no tā saņēmējiem, kuri nav izbeiguši savu darbību

21 Francijas Republika norāda uz dažādām grūtībām, kuras ir radušās, identificējot atbalsta saņēmējus, aprēķinot atgūstamā atbalsta summu, kā arī izvēloties un ieviešot atgūšanas procedūras. Tā uzskata, ka šīs grūtības ir ārēji ierobežojumi, kas ir saistīti ar atgūšanas īstenošanas apmēru un sarežģītību.

22 Radušās grūtības, identificējot atbalsta saņēmējus saistībā ar 1991., 1992. un 1993. finanšu gadu, vispirms izrietot no valsts tiesību noteikuma, ar kuru ir noteikts, ka grāmatvedības dokumenti ir uzglabājami tikai desmit gadus.

23 Attiecībā uz vēlākiem gadiem šo grūtību pamatā esot tas, ka atbalsta shēma obligāti neprasīja īpaši identificēt tās saņēmējus deklarējošas sistēmas ietvaros. Līdz ar to esot bijusi jāveic izmeklēšana kompetentajās valsts iestādēs.

24 Francijas Republika norāda, ka 2005. gada 16. martā tā Komisijai nosūtīja sarakstu ar 55 uzņēmumiem, kuri laikā no 1994. līdz 2002. gadam bija saņēmuši atbalstu bruto apmērā virs Kopienas noteiktās robežas, pārsniedzot 1 miljonu euro.

25 Tā piebilst, ka 2006. gada 7. jūlijā, atbildot uz Komisijas 2006. gada 26. aprīļa vēstuli, kurā Francijas Republika tika aicināta nosūtīt visu to uzņēmumu sarakstu, kuri bija saņēmuši atbrīvojumu no nodokļa vairāk nekā EUR 100 000 apmērā, Francijas Republika nosūtīja:

— sarakstu ar 464 atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem, kuriem nebija jāveic atmaksa saskaņā ar Kopienu noteikumiem par *de minimis* atbalstu, reģionālo atbalstu un atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk tekstā — "MVU");

— sarakstu ar 105 atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem, kuriem atbilstoši Lēmumam bija jāatdod atbalsta neto summa, kas nepārsniedz EUR 200 000.

26 Savā atbildes rakstā uz repliku, kas iesniegts 2007. gada 22. oktobrī, Francijas Republika ir pievienojusi sarakstu ar 88 uzņēmumiem, kuriem ir jāatmaksā atbalsts, kas pārsniedz EUR 200 000.

27 Attiecībā uz grūtībām, kas radušās, nosakot atgūstamo atbalsta summu, Francijas Republika šīs grūtības, pirmkārt, saista ar Lēmuma 2. un 3. pantu.

28 Francijas Republika norāda, ka atgūstamā atbalsta summa ir tādu atbrīvojumu summa, uz kuriem nav attiecināms minētais 2. un 3. pants. Tā tomēr uzskata, ka tāpat kā attiecībā uz atbalstu saņēmušo uzņēmumu identificēšanu arī atbalsta summas noteikšanai ir jāiegūst informācija no visu departamentu nodokļu dienesta direkcijām, iepazīstoties ar visu attiecīgo uzņēmumu nodokļu grāmatiņām. Valsts līmenī veiktajās nodokļu deklarācijās neesot minēta atsevišķa informācija, kas vajadzīga, lai piemērotu Kopienu noteikumus par reģionālo atbalstu un atbalstu MVU.

29 Francijas Republika vērš uzmanību uz to, ka Komisija ir piekritusi elastīgāk piemērot minētos noteikumus un ka līdz ar to kompetentās iestādes varēja veikt dažādus aprēķinus, kuri ļauj noteikt atgūstamo atbalsta summu, kas ir vienāda ar atbrīvojuma summu, no kuras ir atņemta tāda atbalsta summa, uz kuru attiecas Kopienu noteikumi par *de minimis* atbalstu, reģionālo atbalstu un atbalstu MVU.

30 Otrkārt, Francijas Republika uzskata, ka atgūstamās atbalsta summas noteikšana ir sarežģīta arī tāpēc, ka attiecīgajiem uzņēmumiem ir jāsadarbojas. Kompetentajām iestādēm, kuras pieprasījumus atmaksāt parādus neuzskatīja par pieprasījumiem atmaksāt nodokļus, attiecībā uz šādiem pieprasījumiem valsts tiesībās nebija paredzēta formalizēta paziņošanas procedūra, kā, piemēram, procedūra, kura ir paredzēta

attiecībā uz pieprasījumiem samaksāt nodokļus. Turklāt attiecīgo uzņēmumu sadarbība būtu vajadzīga daudzos gadījumos, kad vajadzīgā informācija nebija ietverta šo uzņēmumu nodokļu grāmatiņās.

31 Visbeidzot, attiecībā uz grūtībām saistībā ar procedūrām, lai veiktu atgūšanu, Francijas Republika uzsver, ka procedūrā, kas ir piemērojama pieprasījumiem, kuri nav saistīti ar nodokļiem, ir jāiesaistās pēc kārtas trim iestādēm: vispārējai nodokļu direkcijai, kuras kompetencē ir atgūstamo parādu nokārtošana, prefektam, kurš darbojas kā amatpersona, kas paraksta pieprasījumus par parādu iekasēšanu, un valsts grāmatvedības dienesta vispārējās direkcijas grāmatvežiem, kuru kompetencē ir atgūt parādus. Tā piebilst, ka lielākas efektivitātes dēļ tika nolemts sadalīt pieprasījumus pa departamentiem, lai katrs prefekts varētu parakstīt pieprasījumus par parādu iekasēšanu attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kuri ir reģistrēti tā departamentā.

32 Savā atbildes uz repliku rakstā Francijas Republika atzīst, ka šī raksta iesniegšanas dienā pieprasījumi par parādu iekasēšanu vēl joprojām nebija izsniegti.

— Par atbalsta atgūšanu no tā saņēmējiem, kuri ir izbeiguši savu darbību

33 Francijas Republika norāda, ka tās sarakstē ar Komisiju tā ir minējusi pilnīgas atbalsta atgūšanas neiespējamību no 204 atbalsta saņēmējiem, kuri bija izbeiguši savu darbību.

34 Tā precizē, ka Komisija tai tomēr atbildēja, ka:

— atbalsta saņēmēja īpašumtiesību pārejas gadījumā jābūt pārliecībai, ka darījums ir noticis tirgus apstākļos, lai nepieļautu, ka atbalsts tiek nodots pārņēmējam;

— ņemot vērā praksē saistībā ar šādu pārbaudi esošās problēmas attiecībā uz visiem minētajiem uzņēmumiem, Komisija piekrita, ka jāpārbauda ir tikai visapjomīgākie īpašumtiesību nodošanas darījumi.

35 Francijas Republika uzskata, ka gan attiecībā uz īpašumtiesību nodošanu, kura tika īstenota cesijas veidā, pamatojoties uz savstarpēju vienošanos, gan attiecībā uz īpašumtiesību nodošanu, kura notika sanācijas un likvidācijas tiesā procedūru ietvaros, nodokļu iestādes nevar izvērtēt, vai attiecīgā īpašumtiesību nodošana notika parastos tirgus apstākļos.

36 Lai arī esot nekustamā īpašuma tirgus, tomēr neesot lietotu rūpniecības objektu tirgus. Līdz ar to attiecībā uz tiem nebūtu uz ko atsaukties, lai noteiktu tirgus cenu īpašumtiesību nodošanas brīdī.

37 Tādējādi neesot iespējams izvērtēt, vai uzņēmuma darbības nodošanas gadījumā īpašumtiesību nodošanas rezultātā jaunajam saņēmējam tika nodots atbalsts.

38 Francijas Republika turklāt uzsver, ka:

— nav iespējama nekāda atgūšana, ja uzņēmums nav atradis pārņēmēju un ja šim uzņēmumam vairs nav sava juridiskā pārstāvja, jo šis uzņēmums vienkārši ir izzudis;

— atsevišķos gadījumos īpašumtiesības var pārņemt vairāki citi pārņēmēji.

39 Katrā ziņā atgūšanas process saskaroties arī ar juridiskiem šķēršļiem.

40 Attiecībā uz uzņēmumiem, kam ir piemērota kolektīvā procedūra, neesot iespējams izpildīt tādu pieprasījumu par parāda atgūšanu, kurš noteiktajā termiņā nav ticis iesniegts pilnvarotajam likvidatoram.

41 Runājot par īpašumtiesību nodošanu, pamatojoties uz savstarpēju uzņēmumu, kuri ir izbeiguši savu darbību, vienošanos, atbalsta atgūšanai neesot nekāda juridiska pamata gadījumos, kad atbalsta nodošana jaunajam īpašumtiesību saņēmējam nebija minēta aktā par īpašumtiesību nodošanu.

42 Tādējādi Francijas Republika turpina uzskatīt, ka tai ir pilnīgi neiespējami atgūt atbalstu, kas ir bijis piešķirts uzņēmumiem, kuri ir izbeiguši savu darbību.

Tiesas vērtējums

Par atbalsta atgūšanu

43 Nelabvēlīga lēmuma par nelikumīgu atbalstu gadījumā tā atgūšana, ko noteikusi Komisija, norisinās Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 14. panta 3. punktā paredzētajos apstākļos. Šajā normā ir paredzēts:

"[..] atgūšanu īsteno tūlīt un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu Komisijas lēmuma izpildi. Šajā nolūkā un gadījumā, ja ir sākts izskatīšanas process valsts tiesā, attiecīgās dalībvalstis,

neskarot Kopienas tiesību aktus, veic visus vajadzīgos pasākumus, kas iespējami to attiecīgajās tiesību sistēmās, tostarp pagaidu pasākumus."

44 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienīgais pamats, ko dalībvalsts var izvirzīt savai aizstāvībai pret Komisijas celtu prasību par valsts pienākumu neizpildi, kura pamatota ar EKL 88. panta 2. punktu, ir tas, ka nav pilnīgi nekādu iespēju pareizi izpildīt lēmumu (cita starpā skat. 2007. gada 20. septembra spriedumu lietā C-177/06 Komisija/Spānija, Krājums, I-7689. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Grūtību gadījumā Komisijai un dalībvalstij, ņemot vērā noteikumu, kas paredz abpusēju dalībvalsts un Kopienu iestāžu lojālas sadarbības pienākumu, uz ko īpaši norādīts EKL 10. pantā, ir labticīgi jāsadarbojas, lai pārvarētu šīs grūtības, pilnībā ievērojot Līguma normas, it īpaši tās, kas attiecas uz valsts atbalstu (skat. 2005. gada 12. maija spriedumu lietā C-415/03 Komisija/Grieķija, Krājums, I-3875. lpp., 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Nosacījums par pilnīgu izpildes neiespējamību nav izpildīts, ja dalībvalsts atbildētāja tikai informē Komisiju par juridiskajām, politiskajām vai praktiskajām grūtībām lēmuma izpildē, neveicot nekādas reālas darbības, lai atgūtu atbalstu no attiecīgajiem uzņēmumiem, un nepiedāvājot Komisijai nekādus alternatīvus lēmuma īstenošanas risinājumus, ar kuriem šīs grūtības varētu pārvarēt (cita starpā skat. 2006. gada 14. decembra spriedumu apvienotajās lietās no C-485/03 līdz C-490/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-11887. lpp., 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Šajā lietā vispirms jākonstatē, ka samērā ilgi pēc Lēmuma 6. pantā noteiktā termiņa un Komisijas papildus noteiktajiem termiņiem tās sarakstes dēļ ar dalībvalsti atbildētāju šī dalībvalsts nebija neko atguvusi nedz prasības pieteikuma, nedz atbildes uz repliku raksta iesniegšanas dienā, proti, gandrīz četrus gadus pēc minētā lēmuma pieņemšanas.

— Par atbalsta atgūšanu no tā saņēmējiem, kuri nebija izbeiguši savu darbību

48 Vispirms jākonstatē, ka šajā tiesvedībā netiek izskatīts atbalsts par 1991.–1993. finanšu gadu. Attiecībā uz šiem gadiem Komisija pirms šīs prasības celšanas jau bija atzinusi pilnīgu atgūšanas neiespējamību, ko tā *expressis verbis* apstiprināja savā prasības pieteikumā.

49 Turklāt Francijas Republika nevar pamatoti uzskatīt, ka apgalvotās grūtības ir radījuši ārēji ierobežojumi.

50 Šīs grūtības saistībā ar atbalsta saņēmēju identificēšanu, atgūstamo atbalsta summu aprēķināšanu, kā arī atgūšanas procedūru izvēli un īstenošanu ir iekšēja rakstura grūtības, kurās vainojama pašu valsts iestāžu rīcība vai bezdarbība.

51 Jānorāda, ka valsts iestādes, saskaroties ar šīm iekšēja rakstura grūtībām, sarakstījās ar Komisiju. Tās atbildēja uz lūgumiem sniegt informāciju, izklāstīja radušās grūtības, ieteica risinājumus dažu šo grūtību risināšanai un lūdza instrukcijas.

52 Tomēr to dalība sarakstē vispirms norisinājās ar regulāru ievērojamu nokavēšanos.

53 It īpaši, lai arī Komisija vispirms gan Lēmuma 7. panta otrajā daļā, gan savos turpmākajos rakstveida lūgumos uzsvēra vajadzību izveidot to uzņēmumu sarakstu, no kuriem ir jāatgūst atbalsts, un nekavējoties veikt efektīvu atgūšanu un pēc tam piekrita elastīgāk piemērot attiecīgos Kopienu noteikumus, Francijas iestādes:

— nosūtīja tai sarakstu ar 464 uzņēmumiem, kuriem nebija jāveic atmaksa;

— sākot no 2005. gada pirmā ceturkšņa nolūkā veikt efektīvu atgūšanu atturējās no rīcības attiecībā uz 55 uzņēmumiem, kuri bija minēti 2005. gada 16. martā nosūtītajā sarakstā un kuri laikā no 1994. līdz 2002. gadam bija saņēmuši bruto atbalstu virs Kopienas noteiktās robežas, proti, vairāk nekā 1 miljonu euro;

— sākot no 2006. gada jūlija tāpat atturējās no šādas rīcības attiecībā uz 105 uzņēmumiem, kuri bija minēti 2006. gada 7. jūlijā nosūtītajā sarakstā un kuriem bija jāatdod neto atbalsts, kas nepārsniedza EUR 200 000;

— tikai 2007. gada 22. oktobrī, proti, gandrīz četrus gadus pēc Lēmuma pieņemšanas, šajā tiesvedībā iesniegtā atbildes uz repliku raksta pielikumā nosūtīja sarakstu ar 88 uzņēmumiem, kuriem bija jāatmaksā atbalsts, kas pārsniedza EUR 200 000;

— minētajā atbildes uz repliku rakstā atzina, ka vēl joprojām nebija izdoti pieprasījumi par parādu iekasēšanu, lai arī pirmā pieprasījumu izsniegšana tika paziņota 2006. gada 12. aprīlī ar termiņu 2006. gada 31. maijā;

— minēja bažas par efektivitāti, lai pamatotu pieprasījumu sadalīšanu pa departamentiem, tomēr šo bažu rezultātā netika izsniegts kaut vai viens pieprasījums par parādu iekasēšanu.

54 Attiecībā uz atbalsta saņēmējiem, kuri nebija izbeiguši savu darbību, no iepriekš minētā līdz ar to izriet, ka nosacījums par pilnīgu izpildes neiespējamību nav izpildīts un ka iebildums par Lēmuma 5. panta neievērošanu ir pamatots.

— Par atbalsta atgūšanu no tā saņēmējiem, kuri ir izbeiguši savu darbību

55 Jānorāda, ka Komisija nedz savā pirms šīs tiesvedības notikušajā sarakstē, nedz savā prasības pieteikumā nav pārmetusi dalībvalstij atbildētājai Lēmuma neizpildi saistībā ar uzņēmumiem, kuri vienkārši ir izzuduši, neatrodot pārņēmēju.

56 Ja uz kādu uzņēmumu tiek attiecināta kolektīvā procedūra, iepriekš esošā stāvokļa atjaunošana un konkurences izkropļošanas, kuras pamatā it nelikumīgi piešķirtais atbalsts, izskaušana principā var tikt sasniegta, pieprasījumu sarakstā ierakstot pieprasījumu saistībā ar attiecīgā atbalsta atgūšanu (iepriekš minētais spriedums lietā Vācija/Komisija, 85. punkts). Ja pieprasījumu samaksāt parādus iesniegšanas termiņš ir izbeidzies, valsts iestādēm ir jāīsteno jebkāda procedūra par noilguma atcelšanu — ja šāda procedūra ir un joprojām ir iespējama —, kas īpašos gadījumos ļautu iesniegt šos pieprasījumus pēc termiņa, kas noteikts šādu pieprasījumu iesniegšanai, izbeigšanās.

57 Attiecībā uz atbalsta saņēmējiem, kuri ir izbeiguši savu darbību un nodevuši savas īpašumtiesības, valsts iestādēm ir jāpārbauda, vai finansiālie īpašumtiesību nodošanas nosacījumi atbilda tirgus nosacījumiem.

58 Šajā gadījumā atbalsts tika novērtēts par tirgus cenu un iekļauts pirkuma cenā, un līdz ar to pircējs nevar tikt uzskatīts par tādu, kas ir saņēmis priekšrocību salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem (iepriekš minētais spriedums lietā Vācija/Komisija, 80. punkts). Pretējā gadījumā nevar izslēgt, ka īpašumtiesību saņēmējam attiecīgā gadījumā var tikt noteikts pienākums atmaksāt attiecīgo atbalstu, ja tiktu konstatēts, ka

šis īpašumtiesību saņēmējs patiešām izmanto konkurences priekšrocību, kura ir saistīta ar minētā atbalsta piešķiršanu (iepriekš minētais spriedums lietā Vācija/Komisija, 86. punkts).

59 Lai pārbaudītu finansiālos īpašumtiesību nodošanas nosacījumus, valsts iestādes cita starpā var ņemt vērā īpašumtiesību nodošanas veidu, piemēram, atklātu konkursu, kas tiek uzskatīts par tādu, kurš nodrošina, ka pārdošana ir notikusi tirgus apstākļos.

60 Tāpat valsts iestādes cita starpā var ņemt vērā saistībā ar īpašumtiesību nodošanu eventuāli izdarītu ekspertīzi.

61 Ja īpašumtiesības ir pārņēmuši vairāki dažādi pārņēmēji, nekas principā neliedz pārbaudīt, vai katra darījuma finansiālie nosacījumi atbilst tirgus apstākļiem.

62 Ja īpašumtiesības tiek nodotas, savstarpēji vienojoties, atbalsta atgūšana no īpašumtiesību saņēmēja nevar būt atkarīga no tā, vai aktā par šī atbalsta nodošanu *expressis verbis* ir sniegta norāde. Atgūšana var tikt īstenota, ja īpašumtiesību saņēmējam bija jāzina par atbalsta esamību un Komisijas veikto pārbaudes procedūru.

63 Ņemot vērā iepriekš minēto, dalībvalsts atbildētāja, lai izvairītos no pienākumu neizpildes konstatācijas, nevar sniegt vienīgi vispārīgus un abstraktus apgalvojumus un nepamatoties uz identificētiem īpašiem gadījumiem, kuri ir izskatīti, ņemot vērā jebkādu rīcību, kura faktiski ir tikusi veikta, lai izpildītu Lēmumu.

64 Pieņemt pretējo teorētiski nozīmētu noliegt jebkādu izpildi attiecībā uz visu uzņēmumu, kuri ir izbeiguši savu darbību, kategoriju, lai arī attiecībā uz tiem pilnīgas izpildes neiespējamība var tikt apgalvota attiecīgā gadījumā vienīgi atkarībā no katra uzņēmuma attiecīgajiem apstākļiem.

65 Šajā lietā Francijas Republika savā sarakstē ar Komisiju norādīja uz pilnīgu izpildes neiespējamību attiecībā uz 204 uzņēmumiem, kuri ir izbeiguši savu darbību. Tomēr tā nepierāda, ka tā būtu veikusi konkrētas darbības, lai pārbaudītu katra šī uzņēmuma situāciju un izvērtētu, vai no tā ir atgūstams atbalsts saskaņā ar iepriekš minētajiem kritērijiem. Tā pat nav iesniegusi pierādījumus par to, vai tā ir īstenojusi Komisijas EKL 10. pantā paredzētās sadarbības kontekstā sniegto piekrišanu pārbaudīt tikai visapjomīgākos īpašumtiesību nodošanas darījumus.

66 Šādos apstākļos arī attiecībā uz atbalsta saņēmējiem, kuri izbeiguši savu darbību, jāsecina, ka nosacījums par pilnīgas izpildes neiespējamību nav izpildīts un ka iebildums par Lēmuma 5. panta pārkāpumu ir pamatots.

Par Komisijas informēšanu attiecībā uz veiktajiem un veicamajiem pasākumiem, lai izpildītu Lēmumu

67 Tiesai nav jāizvērtē prasījumu daļa, kura pamatojas uz Lēmuma 6. pantu, par Francijas Republikai piemērojamo sankciju par to, ka tā nav informējusi Komisiju par veiktajiem un veicamajiem pasākumiem, lai izpildītu Lēmumu, ņemot vērā, ka šī dalībvalsts paredzētajos termiņos precīzi nav izpildījusi šos pienākumus (cita starpā skat. iepriekš minēto 2007. gada 20. septembra spriedumu lietā Komisija/Spānija, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Līdz ar to jāatzīst, ka, noteiktajā termiņā neizpildot Lēmumu, Francijas Republika nav izpildījusi minētā lēmuma 5. pantā paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks,

kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Francijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumi saskaņā ar Komisijas prasījumiem šajā sakarā.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) noteiktajā termiņā neizpildot Komisijas 2003. gada 16. decembra Lēmumu 2004/343/EK par Francijas ieviesto atbalsta shēmu saistībā ar grūtībās nonākušu uzņēmumu pārņemšanu, Francijas Republika nav izpildījusi minētā lēmuma 5. pantā paredzētos pienākumus;

2) Francijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]